

see det fra Følelsens Standpunkt, vil jeg tillade mig at prøve paa, om jeg ikke kunde give Texten, og saa overlade det til det ærede Medlem for Viborg Amts 4de Valgkreds (Kjær), som nu har begjært Ordet efter mig, at forsøge paa at udvikle den. Texten er for mit Bedkommende, forsaavidt jeg kan træffe det Rigtige, den: Skal alle Faarene gaae, saa skal Hyrden gaae med. Jeg begjærede Ordet i Anledning af Forslaget under Nr. 8. Udvalget foreslaaer, at det første Stykke i § 4 i Lovudkastet, som det er kommet fra Regjeringen, skal udgaae. Dette Stykke lyder saaledes: „Nogen kan frigjøre sig for den ham paa hvilende Bærnepligt eller nogen Deel af samme.“ At dette Stykke skal udgaae, motiveres i Betænkningen derved, at det ikke stemmer med § 22 i Lovudkastet. Det er meget rigtigt; men § 22 i Lovudkastet er jo heller ikke bleven til Lov endnu, og jeg tillader mig at troe, at § 22 i Lovforslaget, sammenholdt med § 27 i samme Lovforslag, staaer i en daarlig Samklang med det almindelige Grundræt i Hærloven, at alt Mandskab skal udskrives og uddannes. Ifølge § 22 i Udcastet og ifølge det, som Udvalget har foreslaaet, vil Sagen, saavidt jeg kan see, stille sig saaledes, at medens man ifjor under Hærlovens Behandling med megen Omhyggelighed sørgede for at faae Militairarbeidere, som Regjeringen ikke havde tænkt at tage med, medtagne, fordi der, som der blev sagt, ellers vilde blive en Bagdør åaben, hvor igjennem der vilde slippe en heel Deel bort, er den Bagdør, synes jeg, lukket op igjen paa vid Gab; thi hvad enten man siger, at Militairarbeidere ikke skulle udskrives, eller man siger, at Militairarbeidere, som udskrives, maa indskrives bytte Numer, medens kun en ikke betydelig Deel af dem indkaldes, saa forekommer det mig, Forholdet bliver omtrent det samme, med den Forskjel, at Bekostningen vil være endeel større. Derimod vil jeg indrømme, at hvis det skal være Tilfældet, saa kan man ikke saa meget godt beholde det Punkt, som Udvalget har foreslaaet skulde gaae ud, men saa kan man heller ikke, synes mig, beholde det Punkt i Hærlovens § 7, som siger: „Af det Mandskab, som herefter udskrives, kan Nogen, som er født efter Udgang af Aaret

1844, ved Stilling eller Vilkaarshytning frigjøre sig for sin Bærnepligt eller nogen Deel af samme.“ Jeg troer ikke, det kan komme til at passe med den Bestemmelse. Derimod antager jeg, at det vil kunne komme til at stemme, hvis der i § 22, hvor det hedder: „Tvende Bærnepligtige, som i samme Udskrivningskreds ere udfrevne for samme Aar og have Bedtegning om samme Tjenestedygtighed, kunne indskrives bytte Numer“, tilføies: „forsaavidt denne Hytning er i Overensstemmelse med det paa gjældende Punkt i Hærloven“. Hvad § 27 angaaer, saaledes som det er foreslaaet i Udcastet, saa kan jeg ikke see rettere; end at der vil en meget stor Deel kunne slippe fri med blot at gennemgaae den første Uddannelse i 6 Maaneder, eller hvorlænge det skal være, idet naar Numer-Hytning er tilladt, og naar, som det hedder, i Reglen de lavere Numere indkaldes først, saa vil det vistnok gaae saaledes, at alt Mandskab kommer til at gennemgaae den første Uddannelse, men derimod vilde ved den senere Uddannelse de høieste Numere slippe fri, og derved kunne de, som have Byt vertil, bytte sig fri for videre Uddannelse. Det har Udvalget tænkt sig forandret derhen, at det kun deelsviis skal finde Sted, og det er i Betænkningen forklaret saaledes, at, idet Udvalget har indseet, at der vilde blive et Overtal over de 800, eller det bestemte Tal, og at dette Overtal til enkelte Tider ikke vil komme med ved den fortsatte Uddannelse eller i alt Fald, naar Udcastet bliver staaende, som det er foreslaaet, at i Reglen de høieste Numere ikke vilde komme med, saa har man foreslaaet en Tilføining, hvorved det byttes om saaledes, at de dog afvejlende vilde kunne komme med. Det tør jeg ikke indlade mig paa. Jeg havde rigtignok tænkt mig, at heller ikke det skulde finde Sted, men derimod, at ikke alene den første Uddannelse, men ogsaa al den derefter følgende Uddannelse skulde erhverves for alt det tjensteddygtige Mandskab. Det skal jeg nu ikke videre opholde mig ved; derimod kan jeg, som jeg har antydet, ikke forsones mig med den Tante, at, naar man først med stor Opoffrelse ved Hærloven har medtaget Militairarbeidere, af den Grund, at ikke den almindelige Bestemmelse i Hærloven, at Stilling og Vilkaarshytning ere